

CONCLUZII

În perspectiva istorică a întregii situații din țara noastră, între cele două războaie, și la lumina doctrinei și țelurilor stabilite de Corneliu Zelea Codreanu acum șase decenii, se pot trage următoarele concluzii pentru timpurile de azi:

1. Rostul bătrânilor supraviețuitori ai timpului Legiunii Căpitanului este *numai și numai* acela de a prezenta generațiilor de astăzi o imagine fidelă și obiectivă a caracterului și frumuseții apostolatului și sacrificiului, în serviciul României creștine, a atâtor elemente strălucite, ieșite din poporul nostru.

Încercările și improvizarile de a forma noi grupuri sau partide, cu veleități de succes, sunt demoralizatoare și produc numai confuzie atât printre legionari cât și mai cu seamă în spiritul tineretului acestei țări. Ca atare ele sunt nocive, deci inadmisibile.

Este de altfel cu totul ireal să ne gândim la o reproducere în ziua de astăzi, după o jumătate de secol, a organizării Mișcării Legionare de atunci. Și nici nu este rolul celor care se simt legați de Mișcarea Legionară să reediteze o structură a ceea ce a fost atunci. Problemele sunt altele, situațiile altele și trăim într-altă epocă. Ele sunt deci exclusiv de resortul generațiilor tinere de astăzi și de mâine.

2. Comportarea lui Horia Sima în Mișcarea Legionară și în guvernul din ultimele luni ale anului 1940 a fost dezastruoasă, atât pentru țară, cât și pentru bunul renume al Mișcării. Sima a generat astfel situația dramatică, întrutotul nemeritată, dar inevitabilă, în care sunt puși astăzi cei care, cu perfectă bună credință, au urmat *în numele*

Mișcării Legionare directive pe care nu le știau, ca fiind contrare legilor, doctrinei și voinței Căpitanului.

Mulți dintre cei încă în viață au trecut prin lungi și cumplite suferințe. Mă înclin cu respect în fața soartei nemeritate care le-a fost hărăzită, dar nu pot să nu spun că, ajunși acum la maturitate, dacă nu la senectute, și puși în fața adevărului pe care nu din vina lor îl ignorau, au obligația față de Mișcarea Legionară, de țara românească și de propria lor conștiință de a lua act de acest adevăr, oricât de dureros ar fi, și de a trage cu curaj concluzia care se cuvine.

În definitiv, dincolo de oricari considerente și pentru totdeauna, singurul criteriu de analiză a situațiilor ce se pot succeda în timp, poate fi numai Căpitanul. Dispozițiile și învățămintele lui sunt singurul ghid prin prisma căruia să judecăm toate. El a fost și a rămas singurul conducător, nu ales de noi, ci trimis nouă de Dumnezeu.

Mărturisesc că aș fi fericit să am condeiul unei persoane care, dintr-un exces de modestie, nu ține să fie menționată în cadrul acestor „concluzii“ ale cărții mele, pentru a scrie că *Mișcarea Legionară nu poate fi înțeleasă și analizată doar pe linie orizontală, umană, ci numai prin coordonatele ei firești, divino-umane, ea fiind în mod faptic o Legiune terestră a Arhanghelului Mihail. Într-o convorbire avută cu Gheorghe Furdui, Căpitanul a spus: „Mișcarea noastră este expresia politică a ortodoxiei“. Desigur, nu a ortodoxiei ca instituție sau confesiune, ci a dreptmăritoarei credințe ortodoxe trăite, în care oamenii sunt una în Hristos, sfințiți prin acceptarea Crucii, realizând ecumenicitatea (sobornicitatea), fiind unul pentru toți și toți pentru unul. În timpul Căpitanului Mișcarea a cunoscut această realitate deosebită, fiind pregătită pentru un apostolat creștin. Chiar dacă pentru foarte scurt timp, totuși ea s-a ridicat până la această trăire. Dar nu toți legionarii au avut timp să crească, din punct de vedere spiritual la nivelul Căpitanului sau al elitei legionare. Rămași singuri, unitatea a avut de suferit.*

Această carte este o datorie a vieții mele. O carte de istorie. Ca autor asum, cum se cuvine, răspunderea integralității textului dar nu-mi atribui paternitatea tuturor relatărilor și descrierilor prezentate. Exprim, în cele ce urmează, mulțumiri și recunoștința celor care au contribuit, direct sau indirect, la realizarea cărții.

MULȚUMIRI și RECUNOȘTINȚĂ se cuvin

Camarazilor: Dumitru BANEĂ, Chirion BÂNDA, Nicolae BUJIN, Erast CĂLINESCU, Corneliu COMANIȚĂ, Dumitru FUNDA, Ștefan GEORGESCU, Marcel GHINEA (inițiatorul acestui volum), Dumitru GROZA, Costache HORODNICEANU, Ștefan ILIESCU, Petre INDRIEȘ, Aurel IONESCU, Nicolae ITUL, Filon LAURIC, Victor LEAHUL, Nicolae MIOC, Pr. Dumitru POPA, Ion POPA, Ștefan PREDESCU, Caranfil SPÂNACHE, Tiberiu ȘIMULESCU, Ion ȘTEFLEA, Viorel TĂNASE, Octavian TOMUȚĂ, Nae TUDORICĂ, Laurian ȚĂLNARIU, Petru ȚOCU, Constantin VASILIU, Gheorghe VLAD, Gheorghe VOICU, Ion ZEANA.

Doamnelor: Sofia BATALI-BĂRBULESCU, Ancuța BÂNDA, Madeleine GORNEA, Yvonne IGIROȘANU-BERIGAN, Xenia MĂMĂLIGĂ, Thérèse MIRON, Anca NECULȚE, Lucia POPȘOR, Viorica SCUTARU, Maria VĂLIMĂREANU.

Lui **Cătălin ZELEA-CODREANU** pentru valoroasele sale „Amintiri de familie“.

Lui **Horia COSMOVICI**, pentru frățeasca încurajare și mărturiile inedite cu care m-a ajutat la prezentarea corectă a adevărului.

Copiiilor mei, CORNELIU și SANDA (Alice Ruxandra) pentru imensa lor dragoste și înțelegere.

Lui **Adrian GUTUESCU**, providențial ajutor frățesc al străduințe lor mele. Mulțumiri care în mod firesc se răsfrâng și asupra soției sale.

Familiei BÂRSAN, cadru familial, adevărat dar al Domnului pentru un singuratic.

Prietenului Victor BÂRSAN, („avocat fără de arginți“ * - al cauzei transnistrene și al dramei lui Ilie Ilașcu), care cu competență, talent și dăruire de sine a dat acestei cărți forma, structura și prezentarea care o situează la un nivel superior celui inițial prevăzut.

Profesorului Nicolae ILIESCU, minunată întâlnire pe aceeași linie de acțiune, gândire și credință, și care cu sfat și colaborare m-a ajutat la complectarea și finalizarea acestei cărți.

Grupului de foști elevi din redacția revistei „Decembrie“, care încă din anul 1991 mi-au deschis calea spre tineretul român: **Marius BÂRSAN**, **Adina CHILIM**, **Ion COSMOVICI**, **Cristi JOANTĂ**, **Ileana NETOIU**, **Dan SUCIU**.

Lui **Marian MUNTEANU**, care, împreună cu cei din jurul lui, m-a pus în contact cu tineretul din „Generația din Piața Universității“, contribuind astfel la geneza și progresul acțiunii mele. El a fost primul care, după 1989, a dat o analiză completă și exactă a doctrinei Mișcării Legionare.

Părintelui Ioan GOIA, pentru însuflețirea cu care m-a ajutat, procurându-mi documente esențiale.

Doctorului Jean STROE, pentru o bogată și revelatoare documentație.

*„Last but not least“ ** , tuturor tinerilor care, punându-mi felurite întrebări, au provocat și implicit au sugerat acest RĂSPUNS.*

Părintelui Prof. Ioan NEGRUȚIU, cu deosebit respect, pentru încurajarea și binecuvântările sale.

Domnului **Ion PAPUC**, pentru ceea ce, dincolo de latura profesională, a pus din plin la realizarea acestei cărți.

Karina KNAPEK, a participat cu iscusință profesională la documentarea cu imagini a volumului de față.

Marius BÂRSAN și **Ileana TOMA** mi-au dat un prețios ajutor la corectarea textelor. Ca și **Eugen** și **Manuela LEAHU**.

Încă un gând și o datorie a autorului

Prietenul din Franța, cu care am făcut și am finalizat prima versiune (nepublicată) a acestei cărți,

Prietenul din România, cu care am făcut a doua versiune (de asemenea nepublicată) a aceleiași cărți și

Prietenul de peste Ocean, care cu sfat și colaborare m-a ajutat să aduc la îndeplinire această versiune definitivă;

(Dumitru BACU, Victor BÂRSAN, Nicolae ILIESCU)

toți trei mi-au fost nu numai de mare ajutor, dar au *participat* – fiecare după natura și în măsura intervențiilor respective – *la însuși rolul meu de autor* al cărții. Am ținut și am socotit de datoria mea să menționez aici acest lucru și să le exprim recunoștința mea.

Fie-mi îngăduit să exprim și respectuoasa recunoștință pe care o datorez membrilor familiei **ZELEA CODREANU** pentru încre-derea, încurajarea și neprețuitele informații cu care m-au ajutat.

UN GÂND DE PIOASĂ ADUCERE AMINTE

pentru cei care m-au încurajat și ajutat într-un moment sau altul la alcătuirea celor două volume, dar au trecut la Cele Veșnice înainte de încheierea lor:

Dumitru **GROZA**

Victor APOSTOLESCU	Mihai MOȚA
Emil BRÂNZEI	Ion PANTAZI
Nicolae CARANICA	Anastasia POPESCU
Petre GHEORGHEONI	Stelian STĂNICEL
Ion GORNEA	Dumitru STĂNILOAE
Nicolae HORODNICEANU	Vera TOTU
Ștefan LOGIGAN	Constantin UNTARU
Coriolan MATEI	George USCĂTESCU
Traian MIRON	Petre VĂLIMĂREANU
Elena MITITELU	Elena ZELEA-CODREANU

Ioan CUȘA (1925-1981), a adormit întru Domnul înainte de începerea acțiunii a cărei ultimă concretizare este această carte. I-am resimțit lipsa în decursul evenimentelor survenite după decesul lui prematur. Era un personaj excepțional. Poet, cu formație li terară, a reușit să creeze, din nimic, una din cele mai moderne și mai bine înzestrate imprimerii din acel timp, sursă de multiple binefaceri pe tărâmul exilului românesc: destui compatrioți îi datorează așezarea tihnită a lor și a familiilor lor. Biserica Ortodoxă Română din Paris a rămas văduvită de cel mai darnic binefăcător al ei din această jumătate de secol și de glasul de neuitat cu care rostea Apostolul la Sfânta Liturghie, dar și de cel care, cu energia lui și cu multiplele lui contacte umane, a contribuit la strângerea comunității pentru a face zid de apărare împotriva încercărilor Ambasadei Române de a pune stăpânire pe ea. Aceste încercări s-au manifestat sub diverse forme: procese și chiar comandouri încercând să ocupe biserica cu forța. A fost și o încercare de a ne convinge prin vizita Mitropolitului Nicolae Corneanu însoțit de Bartolomeu Valeriu Anania, actualul Episcop al Clujului. Încercare nereușită.

Legionar de prima linie, Ioan Cușa a participat la toate manifestările Consiliului Conducător al Mișcării Legionare după demiterea lui Horia Sima.

Biserică Vădană, frați vădani, lume vădană. Unde ne ești, Ioane?

Cuvânt de încheiere

Iubite cititor,

Autorul ține să mărturisească, în încheiere, că nu i-a fost ușor să reia și să redea tot ceea ce e scris în această carte. Atunci însă când a ales ca motto cuvintele din **Faptele Apostolilor**, pe care Sfântul Petru le-a pronunțat în fața Sinedriului iudaic, a știut că nu putea face decât ceea ce a făcut.

Prin aceasta, însă, el nu a crezut, în nici un caz, că și-ar putea aroga dreptul la o comparație cu Sfântul lui Hristos. Motto pe care l-ai citit la începutul cărții l-a simțit nu numai ca un imbold pentru lucrul pe care trebuia el să-l facă, dar și ca o necesitate pentru cititor. Pentru ca cititorul să ia seama și să dorească să cunoască, nepărtinitor, dorințele, idealurile și martiriul unui imens număr de oameni, din toate straturile țării noastre, în serviciul dreptății naționale și creștine.

L-a mai ghidat în strădania sa și dorința unui elev de liceu, așa cum a fost exprimată inițial în Revista „Decembrie“ și pusă și la începutul cărții precedente acesteia: „Din Luptele Tineretului Român, 1919-1939“, publicată în 1993:

Sfârșitul secolului XX găsește poporul român într-o stare de dezbinare fără egal, într-o stare de sărăcie materială, dar mai ales morală. Iar primul lucru ce trebuie făcut pentru a ieși din această situație este aflarea adevărului, indiferent care este.

(...)

Avem nevoie de adevăr pentru a afla cât de adânc ne-am înfundat în noroiul istoriei. Avem nevoie de adevăr pentru a ști cine ne-a omorât bunicii, ne-a mutilat părinții și ne-a ucis prietenii. Avem nevoie de adevăr, căci numai știind adevărul, vom putea ști ce trebuie să facem pentru a salva ce mai este de salvat. Avem nevoie de adevăr și nu de liniște.

*Un elev de liceu
(Dan Suciș)*
București, 1991

Cu aceste rânduri, iubite cititor, de aci înainte, răspunderea pentru destinul neamului nostru e numai a ta.

ULTIMA ORĂ

(După încheierea manuscrisului)

Cotidianul bucureștean „Ziua“ din 15 septembrie 1996 publică, în prima pagină, textul următor, care încadrează chipul lui Corneliu Zelea Codreanu:

„Biserica Ortodoxă Română a exclus un sfânt din calendar de teama legionarilor.

Pe 13 septembrie, de Sfântul Mucenic Corneliu Sutașul și de ziua lui Corneliu Zelea Codreanu, foștii membri și simpatizanți ai Legiunii se strâng la slujbele bisericilor românești.

Creștinii ortodocși îl sărbătoresc la 13 septembrie pe Sfântul Mucenic Corneliu Sutașul, cel dintâi roman care s-a creștinat. El era comandantul a o sută de soldați romani care s-au convertit la religia creștină pe vremea împăratului Tiberiu (14-37 d. Hr.) și a fost botezat chiar de Sfântul Apostol Petru, căruia i-a fost slujitor întru propovăduirea *religiei noi*. În calendarele creștin-ortodoxe pe 1996, tipărite de Episcopiile Romanului, Galațiului, Clujului și Sucevei, nu mai apar în dreptul zilei de 13 septembrie decât *Înnoirea Bisericii Învierii de la Ierusalim* și *Sf. Cuv. Ioan de la Prislop*. Doar în calendarul tipărit de **Mitropolia** Iașului s-a mai păstrat sărbătoarea acestui sfânt important (cf. pag. 104).

Bătrânii legionari sunt convinși că scoaterea Sfântului Mucenic Corneliu Sutașul din calendar este o lucrătură prin care se încearcă eliminarea unui prilej de întâlnire a foștilor membri și simpatizanți ai Legiunii Arhanghelul Mihail. Legionarii marchează această zi prin participarea la slujbe religioase în mai toate bisericile țării.

Căpitanul Legiunii, Corneliu Zelea Codreanu, s-a născut pe 13 septembrie 1899, de unde probabil i-au dat și părinții acest nume.“

Iuliu Maniu și Mișcarea Legionară

Cum a văzut Maniu Mișcarea Legionară, el șeful Partidului Național-Țărănesc și exponentul unanim recunoscut al democrației în România? Dăm mai jos extrase dintr-un articol semnat de Nicolae Penescu, fost secretar general al Partidului Național-Țărănesc și ministru de interne în guvernul Sănătescu din toamna anului 1944, articol ce poartă titlul „Testamentul lui Maniu“. Acest articol a apărut în *România Democrată*, organ al Partidului Național-Țărănesc de sub direcția dlui Jean Teodorescu-Făget din New York în numărul 31.1979.

„În cele două lucrări ale mele: *România - Avânturi frânte și România - Răscruce a furtunilor*, am expus, în prima, viața politică din țara noastră între 1918 și 1940, iar în a doua, evenimentele din 1940-1947, la care am participat la început ca membru al biroului Partidului Național-Țărănesc și apoi ca secretar general, confirmat în unanimitate de Comitetul Central. Am difuzat în țară aceste cărți în anii 1975-76-77 prin postul de radio „Europa Liberă“.

Tineretul a cunoscut astfel adevărul asupra celor întâmplate în acest timp în România, care este altul decât cel prezentat de comuniști. Politica Partidului Național-Țărănesc și politica lui Maniu sunt una și aceeași.

Rețin trei capitole din acest „Testament“: Mișcarea legionară, Tineretul și Politica externă.

„Mișcarea Legionară. Cu excepția măsurilor luate contra legionarilor de Ion Mihalache, ministru de Interne în 1932, la cererea Regelui Carol. Partidul Național-Țărănesc nu a avut niciodată o atitudine ostilă față de aceștia.“

„Corneliu Codreanu a întemeiat Legiunea pe trei idei: lupta națională, credința creștină, omul nou. Cu excepția chestiunii evreiești, nimic nu ne separa. Ne-am întâlnit ca tineri deputați în Parlament. Legiunea făcuse progrese, rezeși și importante în tineret. Este adevărat că exista problema evreiească, fiindcă evreii deveniseră, după unguri, cea mai importantă minoritate ca număr și era prima ca putere

economică. Profesiunile libere erau invadate de evrei. Nu eram însă de acord cu Codreanu asupra opțiunilor de dat acestei probleme“

„În politica externă, preferințele lui Codreanu mergeau spre Axa Roma-Berlin, din cauza repulsiunii lui față de comunism și fiindcă credea că era în interesul țării să existe o politică alternativă... Întemeietorul Mișcării Legionare, Corneliu Codreanu, cu ocazia penultimei întrevederi pe carea am avut-o cu el, mi-a spus că ceea ce îl lega de Germania nu erau principiile național-socialiste, ci credința că, în războiul mondial ce se va declanșa, Germania va ieși învingătoare și deci va trebui să existe în România o Mișcare care ar putea servi de cadru protector pentru armonizarea intereselor ei cu exigențele eventualului învingător. Însă acum este clar că Germania va fi învinsă“.

„Dictatura, starea de asediu și cenzura au făcut imposibil ca aceste opinii ale conducerii Mișcării Legionare să poată fi exprimate, să poată fi manifestate și, în consecință, a trebuit să suportați o atmosferă grea ce s-a creat în jurul d-voastră“...

La 23 August s-a constituit guvernul Sănătescu, cu generalul Aldea la Interne. La cererea generalului Susaicov, președintele Comisiei Aliate de Control, au început arestările unora dintre foștii demnitari din timpul lui Antonescu, a unor generali, a celor acuzați de colaborarea cu Germania și a legionarilor.

La 4 Decembrie s-a constituit al doilea guvern Sănătescu, eu fiind ministru de Interne. Printre primele măsuri pe care le-au luat a fost și eliberarea legionarilor. Ei nu puteau fi acuzați de crime de război. Ostentați, cu prilejul unei reuniuni la Pitești a Comitetului Executiv al organizației național-țărăniște din Argeș, pe care o prezidam, m-am dus la penitenciarul local, unde erau deținuți legionari, în frunte cu preotul Dumitrescu-Borșa, fost secretar general al Mișcării. I-am convocat în curtea închisorii, le-am ținut o cuvântare de încurajare și i-am eliberat. Am ordonat eliberarea legionarilor în toată țara. Întors la București, am fost vizitat la minister de un general rus, reprezentând Comisia Aliată de Control,

care mi-a cerut explicații. I-am răspuns ce trebuia, Maniu m-a aprobat întru totul. Liberarea legionarilor, împiedicarea ocupării prefecturilor și primăriilor de către proaspeții comuniști dirijați de agenții sovietici, au fost invocate de generalul Vinogradov, devenit între timp președintele Comisiei Aliate de Control, ca acte contrare spiritului Convenției de Armistițiu și au provocat demisia guvernului. Generalul Sănătescu s-a solidarizat cu mine. A urmat guvernul prezidat de generalul Rădescu, care a avut aceeași soartă, fiindcă **rușii îl voiau pe Petru Groza care a fost însărcinat de Rege - cu toată opoziția lui Maniu - să formeze noul guvern**, la 6 martie 1945, în colaborare cu câțiva transfugi de la național-țărăniști și liberali, în frunte cu Gheorghe Tătărescu.

După 6 Martie 1945, situația partidului nostru devenise foarte grea. Existam legal, dar, de fapt, eram împiedicați să activăm. Într-o zi, profesorul universitar Manu îmi cere o întâlnire, la care va fi prezent și Nicolae Pătrașcu, secretar general al Mișcării Legionare, care se întorsese clandestin în țară. Eu am fost însoțit de un prieten, rudă cu Mihalache, care nu era însă la curent cu această întâlnire. I-am găsit pe cei doi legionari într-o casă din cartierul Sfinții Apostoli. Pătrașcu mi-a propus colaborarea Mișcării Legionare cu Partidul Național-Țărănesc în lupta contra comunismului....

Am comunicat această propunere lui Maniu, care mi-a răspuns: „Cu Mișcarea Legionară colaborăm din 1942“.

Maniu a sondat pe anglo-americieni, în legătură cu colaborarea cu legionarii... Reprezentanții politici și militari anglo-americieni n-au făcut nici o obiecție. Maniu a consultat, de asemenea, pe Dinu Brătianu și pe Titel Petrescu. Amândoi au fost de acord cu colaborarea Mișcării Legionare. Ei primeau alături de partidele Liberal și Social-Democrat, pe legionari.

Legionarii au fost tot timpul prezenți în confruntarea cu comuniștii. Erau lângă noi în campania electorală din 1946... La 19 Noiembrie a avut loc un simulacru de alegeri și la 30 Noiembrie **Regele Mihai a**

deschis sesiunea așa-zisei Adunări Naționale împotriva opiniei lui Maniu, care credea indmisibilă legitimarea alegerilor de către Suveran“.

Politica externă a lui Maniu

La 4 Aprilie 1934, Iuliu Maniu, într-o interpelare adresată în Camera Deputaților ministrului de Externe de atunci, Nicolae Titulescu, în legătură cu politica din afară a țării spunea:

„De aceea, din primul moment, am fost de părere că, realizându-se înființarea statelor naționale sud-europene, ele vor trebui să înfăptuiască în scurtă vreme o puternică confederație sud-est-europeană, cu scopul de a forma o forță comună și de a crea un teritoriu economic unitar.

Mânat de convingerea acestei inexorabile necesități, în primăvara anului 1924, exact acum 10 ani, într-o conferință ținută la Institutul Social, am spus: „cred cu tot sufletul meu că numai întronând în țara noastră un sistem de legalitate, moralitate și libertate pentru toți, ea va putea să dăinuiască. Cred nestrămutat că idealul național, prin întregirea între hotarele de astăzi, nu este încă împlinit. Vai de națiunea care nu este în stare să-și fixeze noi și noi ținte nobile, idealuri mărețe, tot mai desăvârșite, demne de frământări, de luptă, de jertfe și de martiri“.

După cum vedem, Maniu a acceptat bucuros colaborarea cu Mișcarea Legionară. Recunoaște și el că în România a existat o problemă evreiască, evreii constituind o minoritate etnică puternică și dominând economia țării. Recunoaște, de asemenea, că această minoritate a „invadat“ profesiunile libere, dar declară că nu este de acord cu soluția pe care Codreanu o dă acestei probleme, fără ca să ne spună care era soluția sa. El precizează, după cum am văzut, că, în afară de soluția pentru problema evreiască, nimic esențial nu deosebește programul său de cel al lui Codreanu.

În toate aspectele care privesc problema evreiască (social, economic, cultural etc), Codreanu a vrut să le reducă evreilor „influența“ la proporția pe care ei o reprezentau demografic în România și nimic

mai mult. Fiecăruia dintre drepturile ce i se cuvin. Puterea (sau influența) evreilor să fie redusă la cât reprezintă ei demografic în România, iar românii să fie sprijiniți la nivelul ce li se cuvine, acela pe care ei îl reprezintă în România, ca națiune dominantă.

Situația de mai sus era valabilă pentru timpurile când evreii constituiau acea minoritate puternică da care vorbește Maniu, dar care astăzi nu mai este. După câte știm, prin emigrare spre Israel, numărul evreilor în România s-a redus la cca.30.000, ceea ce nu mai reprezintă o minoritate care să constituie o problemă națională. Asta înseamnă că, odată cu dispariția problemei evreiești, a dispărut și unicul punct esențial care deosebea programul politic al lui Maniu de cel al Codreanu. Atunci cum justifică cei care au ceva de spus astăzi în viața politică a României și care declară sus și tare că au adoptat și aplică principiile unui regim „democratic“, atitudinea lor dușmănoasă, exclusivistă, de refuz al oricărei colaborări cu Mișcarea Legionară?

În trecut, în epoca post-antonesciană, partidele politice istorice și Alianții occidentali au acceptat colaborarea cu Mișcarea Legionară. Doar rușii și Partidul Comunist instaurat de ei la putere s-au împotrivit unei astfel de colaborări. Care sunt argumentele pe care se bazează atitudinea acelor care astăzi se împotrivesc ca Mișcarea Legionară să participe la viața politică a României? Pentru că oricât ar fi de puternice interesele partizane egoiste ale formațiunilor politice „acceptate“, totuși trebuie să fie stabilită și respectată o limită de toleranță pentru toată lumea; iar dacă această limită este depășită, atunci atitudinea lor devine abuzivă, adică incompatibilă cu noțiunea de democrație, în numele căreia susțin că au luat ființă.

MÂNĂSTIREA VLADIMIREȘTI sau reîntoarcerea la icoană

„Prin rugăciunile și chinurile ce se pregătesc sufletelor ce-și vor petrece viața în locul acesta, se va câștiga Țara Românească“. Era prin anul 1939! Locul ales, câmpia din Vladimirești.

Chemarea și proorocirea aceasta apocaliptică a fost făcută de Maica Domnului unei tinere țărance de șaptesprezece ani. Începând din 1937 și de multe ori. Preacurata i-a cerut să clădească un Așezământ monastic pentru fecioarele care vor dori să îmbrace rasa călugărească.

Câteva zeci de tinere au răspuns. Cu binecuvântarea Episcopiei Romanului, prin truda țărancei Vasilica Barbu-Gurău, Maica Veronica de mai târziu - și a tinerelor, s'a construit între 1940 și 1943 un paraclis, opt chilii pentru Maici și biserica Adormirea Maicii Domnului, târnosită la 15 August, 1943.

Mii de pelerini au venit în anii care au urmat să-și tămăduiască sufletul sau trupul de relele veacului.

„... Maicile de la Vladimirești vor putea deveni înaintemergătoarele unei vieți... ce va putea aduce foloase Bisericii și Patriei... „, „Așezată pe temelii tradiționale, această viață de obște duhovnicească este pătrunsă în întregime de suflul pururea înnoitor al harului divin“ spuneau preacuvioșii iar în 1949, Patriarhul Justinian instala, după orânduiala canonică, pe cuvioasa Maică Veronica în scaunul de stareță. Printre semnatarii actului, arhimandritul Teoctist Arăpaș... !

Laudele mai marilor Bisericii au plouat până când... au venit vremurile de secetă și urgie.

Atunci mai marii Bisericii și-au acoperit fața ca să nu le vadă ochii spurcarea Altarelor iar ucenicii Satanei au început opera de

destrămarea spirituală a neamului. Prin toate mijloacele, Mănăstirile și călugării nu au fost scutiți de nici o umilire. Mai lovită decât toate a fost Mănăstirea de la Vladimirești. Pentru că aici a descoperit Satana nu numai o oază de puritate sufletească ci și o obște duhovnicească, inițiatoare a unei mișcări de reîntoarcere la Icoană a mirenilor. Cum putea el tolera aceasta?

Maica Veronica, părintele duhovnic Iovan și cu întreg comitetul de conducere sunt arestați, schingiuiți și condamnați pentru crime de război (!) la ani grei de ocnă și suferință. Alte procese, alte condamnări „*pentru port ilegal de uniformă(!)*“, alte umilințe. Ura dușmanilor Crucii nu cunoaște limite. Până la a obliga pe călugări sau pe călugărițe la căsătorie forțată, pentru anihilarea unirii mistice prin călcarea jurmământului! Și pentru ca Sinodul Bisericii să nu fie cu nimic mai prejos de asupritori, în 1956 semnează ordinul de... *auto-desființare* a mănăstirii, fără ca Maicile și Soborul să ceară sau măcar să fie întrebați!

Anii grei de detenție au trecut lăsând urme dureroase. Maica Mihaela Iordache a răposat mucenicește trecând în lumea celor dreți. Alungate de la altar, defăimate, cele trei sute de Maici au pribegit prin Țară așteptând cu răbdare împlinirea proorocirii. Și a venit Decembrie 1989, capacul de plumb a slăbit, dar nu și neîncrederea lumii bisericesti. Cincisprezece Maici, cu Maica Veronica în frunte, au obținut redeschiderea Așezământului. Două sute de supraviețuitoare s'au reîntors și au reînceput rezidirea cu brațe obosite de ani dar cu inima curată ca la începuturi. „... *Am ras chiliile până la cărămidă... am luat acoperișul stricat... am spălat și pictat din nou biserica schimbată în depozit sau sală de sport... cimitirul arat cu plugul, mormintele fără Cruci. Fonduri?... ce am agonisit în anii de pribegie, pensiile, donațiile credincioșilor și... zestrea celor peste șaptezeci de tinere care au venit cu noi... așa am refăcut gospodăria mănăstirii*“...

Viața monahală reînvie. Rezistența spirituală a Maicilor care s'au întors sleite de prigoane și de ani, dăruirea tinerelor printre care unele abia împlinesc douăzeci de ani, trăirea întregii obștii în rugăciune

necurmată, în trudă zilnică și în post, demonstrează că spiritualitatea neamului nu a fost secătuită de prigoana Satanei și reîntoarcerea la Icoană este hrănită din nou de nădejdea unei mântuitoare învieri duhovnicești. În ciuda atitudinii de rezervă întreținută de administrația bisericească!

Dar pentru ca mânăstirea să-și împlinească chemarea are nevoie de sprijin material. Pentru refacerea Așezământului și pentru toată opera de ajutorare a celor care bat la ușa ei. Bătrâne sau tinere, Maicile se străduiesc prin toate mijloacele (și nu au multe!) să facă față.

Cele cu darul picturii, au întemeiat un atelier în care zugrăvesc Icoane pe sticlă. Nu „artă profană“ în serie ci icoane unicate, lucrate după toate canoanele bisericești, așa cum ele au fost stabilite de tradiția ortodoxă.

Însemnări

Marti, 19 Aprilie.

E ora 9 seara. Conduc de un căpitan de jandarmi și de un plutonier, cobor scările dela Consiliul de Războiu.

Afară duba. De câte ori văd acest instrument, mi se înăcrește sufletul.

Se deschide ușa și urc. Înăuntru întuneric. Desprind umbrele a patru soldați. «Încărcați armele», aud comanda plutonierului. Plecăm. Trecem prin străzi luminate. La un moment dat îmi dau seama că mă aflu pe podul dela Izvor, în dreptul casei D-lui General, unde, până acum câteva zile, fusese sediul nostru. Și va mai fi, cu ajutorul lui Dumnezeu.

O apucam la stânga și apoi dealungul, pe Cheiul Dâmboviței. Mă duc la Văcărești, îmi zic. Și trec străzile una după alta.

La un moment dat simt că am ieșit afară din București. Nu mai aud sgomote de trăsuri, mașini și tramvae și nu mai văd lu mini, prin crăpăturile dela ferestruică.

Mașina fuge pe șosea, în necunoscut.

Într'un târziu este oprită de un cordon de sentinele. «Stai! Cine-i?» «Dă-i drumul, că-i poliția.» Apoi de un altul. În sfârșit oprim. Cobor la Jilava în fața cancelariei. Aici e un fort din linia de centură a Bucureștilor, făcut pe vremea regelui Carol I, după războiul dela 1877. Acum e închisoare militară.

Aici s'au chinuit Moța, Marin, Ciumeti, Dl. General și sute dintre ai noștri, la 1933-1934.

Intrăm în cancelarie. Peste câțva timp sosește maiorul comandant al închisorii și doi ofițeri din compania de gardă.

Primesc instrucțiuni la telefon.

Căpitanul și plutonierul de jandarmi pleacă, luându-și cu părere de rău rămas bun dela mine. Două suflete alese, care fac excepție în corpul acesta al jandarmilor.

Maiorul îmi cere cravata. Apoi banii, 1000 Lei, mi se face percheziție prin buzunare. Oribil. Dar așa e regulamentul. Plec cu locotenentul Mastacan, încadrat de patru santinele cu baioneta la armă.

Sunt obosit.

Intrăm în fort. Acolo pătrundem pe niște ganguri întortochiate și lungi, pline de întuneric. Mă izbește un miros rece și umed de mucegaiu.

Sunt introdus apoi într'un fel de boltă, lungă de vreo 6 m. și lată de vreo 4 m.

Deoparte și de alta niște scânduri, așezate pe capre de lemn, formează două paturi mari, comune. O fereastră cu gratii de fier dă într'un perete al fortului, așezat la vreo 10 m. Deasupra acestei bolți sunt vreo patru metri de pământ. Pereții exteriori au o grosime de 1,50 m. Jos asfalt.

«Dacă afară aș vedea un om care numai o jumătate de oră ar dori să doarmă într'o asemenea boltă, l-aș opri și i-aș spune: «Nu încerca, te nenorocești.»

Plutonierul mi-aduce o rogojină și două paturi groase. Le așează pe scânduri. Sub cap nimic.

Locotenentul vede că este ceva lipsit de cea mai elementară omenie. Se simte jenat și se scuză că așa e regimul. Mă întreabă dacă n'am o bască pentru cap, că o să-mi fie frig. De unde să am?

Îmi spune câteva vorbe bune și pleacă, încuind ușa cu lacăt. De jos, de sus, din pereții groși, de pretutindeni săgeți reci de umezeală îmi strapung trupul. Pare că acești pereți străini, în care nu recunoști nimic de al tău și nu vezi pe nimeni dintre ai tăi,

dușmănoși, abia așteaptă o viață de om, pe care s'o mistuie, trimițându-și miile de săgeți, ca niște adevărate raze ale morții, pe trupul bietului condamnat.

M'am culcat. O noapte lungă.

Sf. Paști, 1938, 24 Aprilie.

Îmi intră umezeala în oase.

Respir aerul de pivniță. Îmi simt plămânul străpuns de ace, de gloanțe.

Mă întind pe patul de scânduri. Mă dor oasele. Stau câte cinci minute pe o parte, câte cinci minute pe cealaltă.

Mă întorc pe stânga. Aud cum îmi bate inima. Sau picură picături de sânge din ea?

Se scurge viața din istovitul trup.

O, țară! Cum îți răspălățești tu pe fiii tăi!

Am adormit. Visez pe Mamaia și pe Elvira Gârneață. Elvira mi-a dat să beau dintr'o cană mare cu apă. Mamaia mi-a spus: «Tare greu o ducem. M'am mutat aici.» (Era într'un sat la mahalaua Hușului, dinspre Prut.)

Eu i-am spus: «Mă duc până sus pe deal, cu Nicoleta și Horodniceanu și, când mă voi întoarce, o să-ți las ceva bani, să nu ai nici o grije.»

Am plecat. Era noapte. O lună plină, strălucitoare, lumina pământul.

Mi-e teamă să nu i se întâmple ceva.

Rămasă iar singură. Un ginere mort în Spania, o fată rămasă cu doi copii orfani de tată. Eu în închisoare. Alți patru copii și ei în închisoare sau gata de a fi prinși. În urma unuia dintre ei au rămas patru copii fără nici o bucată de pâine.

Tată-meu plecat de acasă la București, pentru a-și lua pensia de sărbători, nu se mai întoarce. E arestat și dus într'un loc necunoscut.

Nimeni nu știe de soarta lui.

Acasă de Paște, ne așteaptă mama pe toți, să facem sărbătorile cu ea. Sunt așa de puține bucuriile unei mame batrâne, arar numai adunându-și puii la un loc.

La noi, de Paști, e pustiu. Nimeni din cei așteptați. Nu-i niciun suflet lângă mama. Străinii toți o ocolesc și de teamă nu-i mai intră în casă.

Bate o inimă stingheră și ne caută pe toți prin închisori, aleargă după fiecare prin celulele noastre să ne găsească. Să ne mângâie, să ne sărute amarîtele trupuri.

Dar unde, când nimeni nu-ți spune nimic și nu primești nicio veste.

O, mamă, care plângi singură în colțul tău de acasă și pe care nimeni nu te vede, să știi că și noi plângem pentru tine, în această zi de Paști fiecare prin celulele noastre.

*

Ieri, Sâmbătă, am rugat să mi se trimită un bărbier, ca să-mi radă barba, crescută zburlit de o săptămână, pe obrazul înghețat. A venit frizerul închisorii, un bieț țigan condamnat. M'a ras și m'am spălat pe ochi pentru prima oară în această săptămână.

Aștept învierea Domnului.

Să cer o lumânare plutonierului. Aici n'are de unde să cumpere, dar poate va fi având vreuna în plus acasă la el.

Cei doi ofițeri, locotenentul Mastacan și It... au venit și ei să-și facă serviciul înainte de închidere. Mai ales că în camera unde sunt adus de ieri nu arde becul.

Ce nenorocire! Îmi trece prin minte că e un semn rău. Pentru prima oară în viață voi face învierea fără lumină. Pe întuneric. Singur.

Dar ofițerii și plutonierul... după mai multe încercări au aprins lumina.

Mi-au adus și o mică lumânărică de ceară, pe care mi-au dat-o cu deosebită bunăvoință.

Ei, în puținele minute de vizită reglementară, de două sau trei ori pe zi, nu vorbesc cu mine. Nici ei n'au ce să-mi spuie, nici eu nu-

i întreb nimic. Singurele lor cuvinte sunt: «Aveți nevoie de ceva?» La care eu răspund întotdeauna: «Nu.»

Dar simt în ochii lor că ei înțeleg toată tragedia mea sufletească. Își dau seama de importanța culpei mele și de răspunderea conducerii unei mișcări de peste un milion de suflete, în care se joacă soarta unei națiuni, ca și de durerile care-mi străpung inima pentru cei de acasă și pentru fiecare din sutele și chiar miile de legionari, care în clipa aceasta primesc aceleași aspre chinuri.

Înțeleg și situația de umilință în care sunt aruncat. Căci, privațiunea de libertate e una, iar ceea ce e cu mine aici e umilire, e degradare până la maximum a ființei umane.

Ceea ce nu înțeleg sunt poate uneltirile și toate diavoleștile planuri care se pun la cale pentru nimicirea mea și a Mișcării mele.

Se caută cu orice preț ceva, pentru a se smulge o condamnare mare. Ori redeschiderea, în vreo formă a procesului Duca, ori amestecul meu în procesul Stelescu, ori declararea drept anarhică și teroristă a Mișcării de până acum și încercarea de condamnare pe această temă.

O condamnare se obține ușor prin ordin.

Totuși opinia publică va putea discerne în conștiința ei nevinovăția noastră și jertfa noastră va crește până la cer, iar Dumnezeu, supremul Judecător, ne va auzi și pe noi.

*

Mi-e sufletul încărcat de nedreptăți.

M'am întins din nou pe patul acesta de scânduri. Aștept ora 11 noaptea, când lumea începe să plece la biserici. Mă învelesc cu paltonul. Nu pot să stau pe spate, căci mă doare, dar nu știu ce, nu pot desluși: șira spinării sau rinichii?

Prin crăpăturile scândurii, prin rogojină și pătură, vine un curent rece de pe cimentul de jos, care trece și prin haine și se oprește prin coastele slăbite.